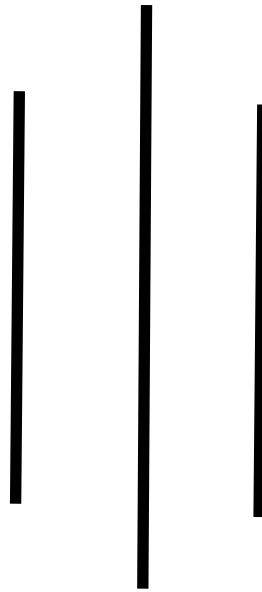

हरिनगर गाउँपालिका
हरिनगरा, सुनसरी
कोशी प्रदेश, नेपाल

हरिनगर गाउँपालिकाको १९ औं गाउँ सभा अधिवेशन २०८२ साल आषाढ १० गते मंगलवारका
दिन उपाध्यक्ष रिमझिम कुमारी भगतले प्रस्तुत गर्नु भएको

आ. व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र वार्षिक वजेट

आदरणीय गाउँ सभा अध्यक्ष ज्यू,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
७ वटै वडाका वडा अध्यक्ष ज्यूहरु,
कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु,
यस गरिमामय सभामा उपस्थित गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु,
विषयगत शाखाका कर्मचारी ज्यूहरु,
स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुख तथा स्वास्थ्यकर्मीज्यूहरु,
वडा सचिव ज्यूहरु,
सुरक्षाकर्मी ज्यूहरु,
पत्रकार तथा सञ्चार माध्यमका प्रतिनिधी ज्यूहरु,
प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा यस नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बक्तव्य सुनि- हेरीरहनुभएका आम हरिनगरबासी आमा-बुबा,
दाजु-भाई, दिदी-बहिनिहरु,

१. यस हरिनगर गाउँपालिकाको नियमित उन्नाइसौ गाउँसभा अधिवेशनमा आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति,कार्यक्रम तथा वजेट समारोहमा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु र देश विदेशमा रहनु भएका हरिनगर गाउँपालिकाका आम जनसमुदायहरु, यहाँहरु सबैलाई हार्दिक नमन सहित अभिवादन गर्दछु।
२. यस सभा मार्फत लोकतन्त्र प्राप्तिका लागि लड्नु भएका महान सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै सो क्रममा भएका घाइते तथा बेपत्ता परिवार, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु समेतलाई उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु।
३. “समुन्नत हरिनगरको आधार : शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र पूर्वाधार” भन्ने यस गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोचलाई सफल पार्नका लागि गुणस्तरीय शिक्षाको सम्बर्धन तथा प्रवर्द्धन, कृषिको आधुनिकिकरण तथा व्यवसायीकरण, पर्यटकीय क्षेत्रको विकास तथा विस्तार, दिगो पूर्वाधार तथा सामाजिक पुँजीको निर्माण मार्फत समतामूलक, स्वच्छ, सुशासनयुक्त र समुन्नत गाउँपालिकाको आधार निर्माण गर्ने गाउँपालिकाको लक्ष्य सहित आगामी आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम र वार्षिक बजेट यस सम्मानित सभामा छलफल तथा स्विकृतिका लागि प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु।
४. वर्तमान अवस्थामा मुलुकको अर्थतन्त्रमा देखिएको आर्थिक समस्या र चुनौतिलाई मध्यनजरमा राखी नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानको घट्दो आकार र यस गाउँपालिकाको आन्तरिक आय समेतका आधारमा यस गाउँपालिकाका आम नागरिकहरुको विकास र समृद्धिको चाहनालाई हदैसम्म सम्बोधन गर्दै विकासमा पछि परेका समुदाय र क्षेत्र समेतलाई पहुँचमा पुर्याउने गरी आगामी आ.व. को बजेट तथा कार्यक्रम अधि सारेको छु।
५. आ.व. २०८२/०८३ को लागि विकास योजना तर्जुमा गर्दा हामीले विश्वव्यापी रूपमा बढ्दै गएको मूल्य वृद्धि, समसामयिक आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था, नेपालको संविधानको अनुसुचि ८ र ९ मा व्यवस्था गरिएका स्थानीय तहको

एकल तथा साझा अधिकारको सूची, मौलिक हक, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ती हस्तान्तरण सम्बन्धि निर्देशिका, संघीय तथा प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू, नेपाल सरकारको चालु आवधिक योजना समेतमा लेखिएका लक्ष्य, उद्देश्य तथा नीतिहरू, विद्यमान ऐन, नियमहरू, विकासका समसामयिक मुद्दाहरू, यस पालिकामा क्रियाशील राजनैतिक दल, यस क्षेत्रबाट निर्वाचित प्रतिनिधि सभाका माननिय सांसद तथा प्रदेश सभाका सदस्यज्यूहरूको सल्लाह सुझाव, साझेदार संघ संस्था, विद्वत वर्ग, नागरिक समाजको राय सुझाव तथा स्थानीय आवश्यकता समेतलाई प्रमुख आधारका रूपमा लिएको छु ।

६. गत आ.व.मा मुलुकको आर्थिक अवस्था क्रमशः सुधार भई मुलुक आर्थिक हिसावले चलायमान भइरहेकोले अर्थतन्त्र सुधारमा आशाको दियो जागेको छ । हाम्रो गाउँपालिकाको विकासको अवस्था हेर्दा अबको हाम्रो विकासको गन्तव्य गाउँपालिकाको आर्थिक विकास र सामाजिक विकासमा विशेष जोड दिनु पर्ने विद्यमान अवस्था रहेकोले शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, सहकारी क्षेत्रको सुधार, निजी क्षेत्रको सहभागिता गर्दै सिमित पूँजीको कुशल एवम् औचित्यपूर्ण परिचालनका माध्यमबाट हरेक घर परिवारको प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा आर्थिक समुन्नति गराउने गरी कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू र विकासका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने गराउने नीति अघि सारेको छु।

७. यो वजेटले हरिनगर गाउँपालिकाका आम नागरिकहरूको आशा र इच्छालाई सम्बोधन गर्ने विश्वास लिएको छु । साथै स्थानीय सरकारको तर्फबाट जनताको भरोसा प्राप्त गरी लोकतन्त्रको जग बलियो बनाउने कार्यमा सघाउ पुग्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

८. क्षेत्रगत वजेट विनियोजनका हिसाबले पूर्वाधार विकास, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकास समेत पाँच वटै क्षेत्रको विकासलाई समुचित सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेको छु ।

९. विगत सात वर्षदेखि नै हरिनगर गाउँपालिकाको वजेट बहुवर्षिय गौरवका आयोजनाहरूमा लगानी गरिएकोले ती सबै आयोजनाहरू एकपछि अर्को क्रमशः सबै आयोजनाहरूले सफलता प्राप्त गरी रहेको व्यहोरा यहाँहरू समक्ष स्पष्ट नै छ । हामीले यस पटक पनि यो बजेट तर्जुमा गर्दा अनावश्यक रूपमा बजेटलाई कनिकाका रूपमा छर्ने खालका आयोजना र क्रियाकलापहरूलाई निरुत्साहित गर्ने नीति कायमै राखिएको व्यहोरा समेत सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू,

अव म चालु आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनको वर्तमान अवस्थाका सन्दर्भमा संक्षिप्तमा समीक्षा गर्न चाहन्छु ।

१०. **पूर्वाधार विकास:** विगत आर्थिक वर्षसम्मको हाम्रो विकास प्रयासको मूल एजेण्डा नै यस गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासमा केन्द्रित रहेको र यस क्षेत्रमा हामीले उल्लेखनिय सफलता हासिल गरेको सबैले अनुभूत गर्नुभएकै होला । यो मुलुकमा संघीय शासन व्यवस्था लागू भएपछिको पहिलो स्थानीय तहको चुनावमा हामी निर्वाचित भएर आएपछि थालनी

गरिएको सडक निर्माण कार्यहरूलाई पुनः दोश्रो कार्यकालका लागि २०७९ सालमा निर्वाचित भएर आउँदा विगत आ.व. २०७४।०७५ देखि संचालनमा रहेको यस गाउँपालिकाको गौरवका बहुवर्षीय सडक आयोजनाहरू क्रमागत रुपमा सञ्चालन भई आएकोमा चालु आ.व. २०८१।०८२ मा आइपुग्दा लगभग हामीले सोचेको लक्ष्य पूरा गर्ने चरणमा रहेका छौं । जसमा सडक पूर्वाधार तर्फ जम्मा ५०.४६ कि.मि. सडक कालोपत्रे गर्नेगरी ठेक्का लागेकोमा २०८२ साल जेष्ठ मसान्त सम्ममा ३९.२४ कि.मि. सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य र ८ वटा बक्स कल्भर्ट निर्माणको कार्य, ६ वटा स्ल्याभ कलभर्ट निर्माण, ४ वटा ट्रस तथा झोलुङ्गे पुल मध्ये १ वटा निर्माण सम्पन्न भई ३ वटा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको साथै हरेक वडाको केन्द्रबाट गाउँपालिकाको केन्द्रमा आइपुग्न घण्टौं समय लाग्ने अवस्थाबाट मुक्त भई दश मिनेट भित्र गाउँपालिकाको केन्द्रमा आउन सक्ने सुविधा जनता सामु प्रदान गरी सकेको अवस्था छ ।

११. यसै गरी ७ वटै वडा भित्रका टोलबस्तिहरूमा रहेका स-साना गल्ली तथा सडकहरू स्तरोन्नति गरी आम नागरिकहरूलाई हिलाम्य सडक गल्लीहरूबाट घरसम्म पुग्नु पर्ने बाध्यतालाई अन्त्य गर्दै चालु आ.व. मा वडा नं. १ मा २५४ मिटर माटो पुर्ने कार्य तथा ६८८ मिटर ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने, वडा नं. २ मा ३१६ मिटर माटो पुरी ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने, वडा नं. ३ मा २२० मिटर माटो पुर्ने कार्य तथा ४३० मिटर ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने, वडा नं. ४ मा ५४० मिटर माटो पुरी ग्राभेल गर्ने कार्य गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने, वडा नं. ५ मा ९६० मिटर माटो पुरी ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने, वडा नं. ६ मा ५४६ मिटर माटो पुरी ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने तथा वडा नं. ७ मा ५४६ मिटर माटो पुरी ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ । यसरी हेर्दा ७ वटै वडामा यस आर्थिक वर्षको अन्तसम्म ३ हजार ६ सय ५९ मिटर माटो पुर्न तथा ४ हजार ३ सय ३ मिटर ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।

१२. पर्याप्त बजेट तथा स्रोत साधन नहुँदा नहुँदै पनि गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन, वर्थिङ सेन्टर सहितको पन्ध्र शैयाको आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण आयोजनाहरू सञ्चालनमा रहेका र ती आयोजनाहरू आगामी आ.व. २०८२।०८३ भित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ अगाडि बढाइएको छ ।

१३. यस गाउँपालिका अन्तर्गतका ७ वटै वडाका वडा कार्यालयहरू आफ्नै पक्की भवनमा सञ्चालनमा रहेका छन् भने जनताका आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभूतिका लागि एक वडा एक स्वास्थ्य चौकी हुनु पर्ने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप ६ वटा वडामा स्वास्थ्य संस्थाहरू आ-आफ्नै पक्की भवनमा सञ्चालनमा रहेका छन् भने चालु आ.व. २०८१।०८२ मा ७ नं वडामा समेत आधारभूत स्वास्थ्य चौकी स्थापनाको लागि जग्गाको व्यवस्थापन गरी भवन निर्माण कार्य थालनी गर्ने लक्ष्य रहेकोमा जग्गा व्यवस्थापन हुन नसक्दा भवन निर्माण हुन नसकेको अवस्था छ।

१४. सामुदायिक विद्यालय तर्फ ४४ वटा विद्यालयहरू रहेकामा अधिकांश विद्यालयहरूको आफ्नै कक्षाकोठा भवन निर्माण भई पठनपाठन सञ्चालन भइरहेको अवस्था छ भने केही विद्यालयहरूको क्रमागतरुपमा कक्षाकोठा भवन निर्माण कार्य भइरहेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु । जसमा हरिनगरा मा.वि. नमुना विद्यालय भवन निर्माण लगायत जनता मा.वि., गौतमपुर, श्री मा.वि. बसन्तपुर, बालकृष्ण मा.वि., भुटाह, श्री भगवती आ.वि., घुस्की लगायतमा सुविधासम्पन्न विद्यालय भवन निर्माण भएको छ ।

१५. खानेपानी तथा ढल निकास तर्फ जिल्लास्तरीय खानेपानी आयोजनाबाट हरिनगर गाउँपालिका वडा नं ३ अन्तर्गत साविक गौतमपुर वडा नं. ६, ७, ८, ९ खानेपानी आयोजना साविक गौतमपुर वडा नं. २, ३, ४ र ५ खानेपानी आयोजना हरिनगर गाउँपालिका वडा नं. ४ अन्तर्गत हरिनगरा खानेपानी आयोजना र हरिनगर गाउँपालिका वडा नं. २ अन्तर्गत भुटाहा जामिया खानेपानी आयोजना समेत गरी ४ वटा आयोजनाहरु सञ्चालनमा रहेकोमा सो आयोजनाहरु क्रमागतरूपमा निर्माण कार्य भइरहेको हुँदा जिल्लास्तरीय खानेपानी आयोजनाबाटै बजेट विनियोजन नभएको कारण समयमै निर्माण कार्य सम्पन्न हुन नसकेकोले सिध्र आयोजना सम्पन्नको लागि जिल्लास्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयमा बजेट ब्यबस्थापनको लागि ताकेता भइरहेको व्यहोरा अवगत गर्न चाहन्छु ।
१६. विद्युत विकास तर्फ यस गाउँपालिकाको सबै वडाहरुमा विद्युतको पहुँच विस्तार भइसकेको र मुख्य बजार तथा सार्वजनिक स्थलका चोक हरूमा क्रमशः विद्युत पोल लाइट तथा सडक बत्ति व्यवस्था गर्दै लगिएको छ । साथै विद्युत आपूर्तीमा भोल्टेज कम हुने समस्यालाई समाधान गर्न विद्युत प्राधिकरणमा ट्रान्सफर्मर जडान र आपूर्ती पद्धती सुधारका लागि प्रयास गरिएको व्यहोरा अवगत गर्न चाहन्छु ।
१७. आर्थिक विकास अन्तर्गत कृषि विकास तर्फ चालु आ.व.मा ५०% अनुदानमा २२५ जना कृषकहरुलाई उन्नत गहुँको बिउ वितरण गरिएको, आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत २०० जना किसानलाई तालिम प्रदान, ५०% अनुदानमा १२० जना कृषकहरुलाई बेमौसमी तरकारी बिउ वितरण, सत प्रतिशत अनुदानमा ९५० जना कृषकलाई मिनिकिट वितरण, ८०० भन्दा बढी कृषक परिवारलाई किसान सूचीकरण कार्यक्रममा सुचीकृत, तरकारी पकेट कार्यक्रम सञ्चालन, बाली बीमा सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन, वडागत वस्तुस्थितिका आधारमा कृषि सामाग्रीबाट प्राप्त मलखाद वितरण गरिएको, कृषकहरुलाई समूहमा आवद्ध गराइ संस्थागत सञ्जालका माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था अगाडि बढाइएको छ । नेपाल सरकारको भूउपयोग नीति अनुसार जग्गाको बर्गीकरण गरी भूउपयोग योजना समेत तर्जुमा गरी कार्यान्वयन भई रहेको र ७ वटै वडाको कृषि योग्य भुमिमा क्रमशः सिंचाई सुविधा विस्तार गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरण र गाउँपालिकाको साझेदारीमा सिंचाईका लागि विद्युतीकरण कार्य गर्न यस गा.पा.बाट आवश्यक रकम विनियोजन भई बहुबर्षिय आयोजनाको रुपमा उक्त आयोजना सञ्चालनका लागि प्रक्रिया अगाडि बढाइएकोमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट साझेदारी रकम प्राप्त नभएको कारण उक्त आयोजना कार्यान्वयनमा नआएको व्यहोरा समेत अवगत गराउन चाहन्छु ।
१८. पशु सेवा तर्फ चालु आ.व. मा गाई २८५ वटा, भैंसी १०२ वटा र बाख्रा १६ वटामा कृत्रिम गर्भाधान (AI) पद्धतिबाट उन्नत पशु नश्लको सुधार कार्य भएको छ, ५४५ वटा पशुहरुलाई मेडिकल तथा औषधि उपचार गरिएको छ, भने १५८ वटा पशुलाई माइनर सर्जिकल उपचार समेत प्रदान गरिएको छ, यसैगरी १४ वटा पशुहरुमा गाइनोक्लोजिकल उपचार, २०४ वटा पशुको गोबर परीक्षण गरिएको, ३ वटा पशुको पिसाब (गोत) परीक्षण, ६ वटा पशुको दुध परीक्षण कार्य गरिएको छ भने ९,८४८ वटा गाई भैंसीलाई एफ. एम. डी. खोप तथा १८,७०० वटा भेंडा बाख्रालाई पि.पि.आर. खोप लगाइ अन्य नियमित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी पशुपन्छी रोगको अन्वेषण, नमुना

सङ्कलन तथा सम्बन्धित उपल्लो निकायमा प्रेषण गर्ने कार्य भएको र पशु सेवा विस्तार कार्य भएको व्यहोरा यस सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

१९. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेड्पा) मार्फत आर्थिक विकासका लागि नयाँ उद्यमी सिर्जना तर्फ वडा स्तरीय अभिमुखिकरण गोष्ठी चालू आ.व. मा २ पटक भएको, सहभागितामुलक ग्रामीण लेखाजोखा १ पटक गरिएको, सिलाई कटाई सम्बन्धी एडभान्स तालिम संचालनमा रहेको र पुराना उद्यमी स्तरोन्नति कार्यक्रम संचालनमा रहेको, समूहलाई प्रविधि हस्तान्तरणका लागि समूहहरूको पहिचान भई कार्य अगाडि बढेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।
२०. विपन्न दलित तथा सुकुम्बासीहरूका लागि सुरक्षित आवास व्यवस्था मिलाउन गाउँपालिका, ह्याविट्याट नेपाल र उपभोक्ताहरूको जनसहभागिता सहितको त्रिपक्षीय लगानीमा वडा नं ४ को मैजी टोल मुसहर बस्तीमा १५ वटा पक्की घर निर्माण कार्य सम्पन्न भई विपन्न वर्गहरूलाई सुरक्षित आवास हस्तान्तरण गरिसकेको अवस्था छ भने थप १३ वटा घरहरू निर्माणको चरणमा रहेका छन् । यस कार्यक्रमलाई पुनः निरन्तरता दिने गरी बजेट विनियोजन गरेको छ ।
२१. फुसको छाना भएको विपन्न नागरिकहरूको घरमा टिनाको छाना सहितको सुरक्षित आवास भवन निर्माणको लागि विगत आर्थिक वर्ष देखि संचालित सुरक्षित नागरिक आवास भवन निर्माण अन्तर्गत सात वटै वडाको २५० घर मध्ये हाल सम्म ११६ जना घर परिवारहरूले घर निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सकेको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु ।
२२. मुलुकको आर्थिक विकासका लागि नेपाल सरकारबाट सतप्रतिशत अनुदानबाट सञ्चालित प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत यस गाउँपालिकामा जम्मा सुचिकृत हुन आएका बेरोजगार व्यक्तिको संख्या ७२८ जना रहेका छन् । यसका लागि कूल ५ वटा आयोजना छनौट भई ७५ जना बेरोजगारहरूले रोजगार प्राप्त गरेको अवस्था छ । कुल औषत दरका हिसाबले १ जनालाई वर्षमा १०० दिन रोजगार दिने लक्ष्य राखी सञ्चालित यस कार्यक्रममा १ जनाले औषत ६५ दिन रोजगारी पाउने अनुमान लिइएको छ । यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालनका लागि वडा स्तरीय अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रम ७ वटै वडामा सम्पन्न भएको र २०८२ बैशाख महिना सम्मको खर्चको विवरण EMIS मा प्रविष्टी गरिएको छ, त्यस्तै सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम (SAMI) आगामि आर्थिक वर्षबाट शुरु हुन गैरहेको छ ।
२३. आर्थिक विकासको एक मूल पक्षको रुपमा रहेको सहकारी बिकास कार्यक्रमलाई गत आ.व. देखि व्यवस्थित गर्ने प्रयासको थालनी भएको छ । यस गा. पा. अन्तर्गत स्थापना भएका ३४ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेको र यस मध्ये १४ वटा सहकारी संस्थाहरूले नियमित रुपमा वार्षिक साधारण सभा तथा लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी सो को प्रतिवेदन गाउँपालिकामा बुझाउन लगाइ सहकारी व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित बनाउने कार्य थालनी गरिएको छ । सहकारीहरूलाई सहकारी विभागको सहकारी तथा गरिबी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) मा आवद्ध

गराउँदै लगिएको छ । सहकारी सेवाका नाममा हुने गरेको अनियमिततालाई व्यवस्थित गर्ने र निष्कृत्य सहकारीहरूलाई सक्रिय बनाउने कार्य समेतको थालनी गरिएको व्यहोरा यस सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

२४. विशेष अनुदान अन्तर्गत संचालित बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमबाट अन्तर्गत गाउँपालिका स्तरीय खाद्य सुरक्षा समिति गठन भइ ७ वटै वडामा वडा स्तरीय खाद्य सुरक्षा समिति गठन भएको, महिनावारी गर्भवती तथा सुत्केरी स्वास्थ्य जाँचको महत्व खतराका अवस्था तथा प्रसुति केन्द्रमा प्रसवको लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको, सुनौलो हजार दिनका आमालाई बिगौती दुध साथै आमाको दुधको महत्व र थप आहार सम्बन्धी अभिमुखिण कार्यक्रमबाट सञ्चालन गरिएको, पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत समुदायमा सुनौलो १००० दिनका आमाहरूलाई स्वास्थ्य सचेतना कार्यक्रम गरिएको ।

२५. नेपाल सरकारको एक गाउँपालिका एक आधारभूत अस्पताल नीति अनुरूप यस हरिनगर गाउँपालिकाको प्रस्तावित १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण भइरहेकोले हरिनगर ४ मा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा हाल ५ शैयाको स्वास्थ्य उपचार सेवा सूचारु गरी ३ जना एम.बि.बि. एस. डाक्टरको समेत प्रबन्ध गरी २४ सै घण्टा इमरजेन्सी सेवा संचालन गरिएको छ । यसै चालु आर्थिक वर्षमा कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार सो प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई १५ शैयाको हरिनगर आधारभूत अस्पतालमा रुपान्तरण गरिएकोले सो अस्पताल सञ्चालनका लागि आवश्यक ऐन तथा कार्यविधि जारी गरिएको छ । आ.व. २०८१/०८२ मा हालसम्म प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र हरिनगरा वर्थिङ सेन्टरबाट १७१ जना र घुस्की स्वास्थ्य चौकी वर्थिङ सेन्टरबाट १८३ जना सुरक्षित नवजात शिशुको जन्म भएको र मातृशिशु कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न थप कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको छ ।

२६. आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत आयुर्वेद औषधालय गौतमपुरबाट जेष्ठ नागरिकलाई रसायन, आयुर्वेद औषधी वितरण, स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा कार्यक्रम संचालनमा रहेको छ । स्तनपायी आमालाई दुग्धबर्धक औषधि वितरण, स्थानीय जनतालाई जडीबुटी परिचात्मक कार्यक्रम, आयुर्वेदको महत्वलाई उजागर गर्नका लागि राष्ट्रिय आरोग्य दिवस तथा धनवन्तरी जयन्ती कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ भने जनता माध्यमिक विद्यालय गौतमपुरमा आयुर्वेद शिक्षा संचालन भएको तथा औषधालयबाट नियमित उपचार सेवा प्रदान गरिएको व्यहोरा सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

२७. सामाजिक विकासको अभिन्न पक्ष शिक्षा विकास तर्फ गाउँपालिका अन्तर्गत सरकारी, सामुदायिक धार्मिक तथा निजी गरी ६६ वटा विद्यालयहरू र ७६ वटा बालविकास केन्द्रहरू संचालनमा रहेको, शैक्षिक सत्र २०८१ मा २ वटा नयाँ विद्यालय खोल्ने अनुमति प्रदान गरिएको, १४ वटा विद्यालयले कक्षा थपको अनुमति प्राप्त गरेको, त्यस्तै विद्यालय जनशक्ति तर्फ बाल बिकास केन्द्र तर्फ ७६ जना बाल बिकास सहयोगि , आधारभूत तह (कक्षा १-५) तर्फ १११ जना शिक्षकहरू, आधारभूत तह (कक्षा ६-८) तर्फ २९ जना शिक्षकहरू, माध्यामिक तह(कक्षा ९-१०) तर्फ २९ जना शिक्षकहरू, माध्यामिक तह (कक्षा ११-१२) तर्फ ९ जना, प्राविधिक धार तर्फ १६ जना, विद्यालय कर्मचारी तर्फ लेखा हेर्ने ४ जना र विद्यालय सहयोगि २० जना सहित जम्मा २८० जना शिक्षक कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् । शैक्षिक सत्र २०८१ मा कक्षा १२ सम्ममा १६ हजार ६ सय २३ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको, ३१ वटा विद्यालयमा

विद्यार्थीको लागि दिवा खाजा संचालनमा रहेको, ८०९ विद्यार्थी आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा कक्षा ८ मा सामेल रहेको, कक्षा ५, ८ र १० को पाठ्यक्रम प्रवोधिकरण तालिम संचालन भएको, गाउँपालिकाको शैक्षिक क्यालेण्डर २०८२ प्रकाशन भएको, शिक्षकको पेशागत विकासका लागि नवप्रवेशी शिक्षकलाई पेशागत सहयोग कार्यक्रम संचालनमा रहेको, आधारभूत तह कक्षा-८ को पालिकास्तरीय परीक्षा सञ्चालन कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्दै लिएको छ । राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद कार्यक्रम तथा विद्यालय स्तरीय अध्यक्षकप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरी खेलकुदको प्रवर्द्धन गर्ने कार्य भएको छ । कम्प्युटर शिक्षक मार्फत विद्यार्थीहरूलाई कम्प्युटर शिक्षा प्रदान गरिएको छ । मदरसा मकतबहरूमा उर्दु शिक्षकहरूको व्यवस्थापन गरी उर्दु भाषाको समेत सम्बर्द्धन गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण सामुदायिक, धार्मिक तथा संस्थागत विद्यालयमा भएका बालबालिकाहरूलाई निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान प्रदान गर्न आवश्यक कागजात पूरा गरिएको र केहि विद्यालयमा पाठ्यपुस्तक विद्यार्थीले प्राप्त गरे नगरेको अनुगमन समेत गरिएको छ । यस पालिकाका ३१ ओटा विद्यालयमा इन्टरनेट जडान गरिएको छ । जसकारण शिक्षकले नयाँ विषयवस्तुको खोजी गर्न र शिक्षण सिकाइमा सुधार गर्न मद्दत मिलेको छ, भने पालिकासँग नियमित सञ्चारमा सहज भएको छ । यस आ.व.मा हरिनगर गाउँपालिकामा सञ्चालित सामुदायिक र धार्मिक गरी जम्मा ४३ ओटा विद्यालयमा अपाङ्गताको प्रारम्भिक पहिचान कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । जसले विद्यालयमा रहेका बालबालिकाहरूको कार्यगत सिमितता पहिचान भएको र सिकाइलाई थप व्यवस्थित बनाउन सहयोग पुगेको छ । यस पालिकामा सञ्चालित २० ओटा विद्यालयका २० जना प्रधानाध्यापक र ३० जना शिक्षक गरी ५० जना शिक्षकलाई विपद्का समयमा भएको सिकाइ अति न्यूनिकरण र द्रुत सिकाइ सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम सञ्चालन भएको छ । गाउँपालिका भित्रका विद्यालयमा सूचना तथा सञ्चारको विकास र प्रविधिको प्रयोगका लागि २० जना फोकल शिक्षकलाई IT तालिम प्रदान गरिएको छ । विद्यालयको आवश्यकताका आधारमा पटक-पटक IEMIS तालिम र क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । कक्षा ८ को परीक्षा ३ वटा केन्द्र कायम गरी पालिका स्तरीय परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिएको छ । पालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप (हाजिरी जवाफ, हिसाब दौड) सञ्चालन गरि विद्यालयका बालबालिकाहरूको अन्तर्निहित प्रतिभा प्रस्फुटनमा सहयोग पुगेको छ । पालिका स्तरीय शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गरि शिक्षण सिकाइ, विद्यालय बिदा हुने समय र परीक्षा लगायतका कार्यलाई व्यवस्थित गरिएको छ । विद्यालयको अनुगमन र सिकाइ उपलब्धी स्तर सुधारका लागि विज्ञ शिक्षकबाट कक्षा अवलोकन, पृष्ठपोषण र सुझाव प्रधान गरिएको छ । सामुदायिक र धार्मिक विद्यालयको कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत छात्रा किशोरीहरूका लागि सेनिटरी प्याडको व्यवस्था गरिएको छ ।

२८. सामाजिक विकास अन्तर्गत नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सरल सहज ढंगले प्रवाह गर्नका लागि ७ वटै स्वास्थ्य संस्थामा कर्मचारी तथा आवश्यक औषधि र औषधिजन्य सामग्रीहरू व्यवस्थापन गरी नियमित सेवा प्रवाह भैरहेको छ । जसका लागि ७ वटै वडाका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थामा गरेर स्वास्थ्य सेवाका लागि ५९ जना कर्मचारीहरू खटाइएको छ । जसमा एम.बि.बि.एस.डाक्टर ३ जना, जनस्वास्थ्य निरीक्षक ३ जना, सि.अ.हे.व./अ.हे.ब. २३ जना, सि.अ.न.मि./अ.न.मि. १६ जना, हेल्थ असिष्टेण्ट १ जना, ल्याब टेक्निसियन १ जना, ल्याब असिष्टेण्ट १ जना, कार्यालय सहयोगि ७ जना सेवा प्रवाहको लागि खटिएका छन् । त्यस्तै गाउँपालिकाका ७ वटै स्वास्थ्य संस्थामा चालु

आ. ब. मा स्वास्थ्य सेवाका लागि २६,७९५ जना महिला र २०,४१५ जना पुरुष गरेर कुल ४७,२१० जनाले सेवा लिएको देखिन्छ । त्यस्तै सबै स्वास्थ्य संस्था र गाउँघर क्लिनिक समेतबाट खोप सेवा लिनेको संख्या १,२०६ जना रहेको जसमा HMIS प्रगती ९७% सम्म रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट परिवार नियोजन लिनेको संख्या १०,६१६ जना रहेको छ । त्यस्तै गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा मार्फत ७ वटै वडाका स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि आवश्यक पर्ने ९८ प्रकारका र आधारभुत अस्पताललाई आवश्यक पर्ने ९८ प्रकार भन्दा बाहेकका थप औषधीको खरिद गरी उपलब्ध गराइएको छ । स्वास्थ्यकर्मीको क्षमता अभिवृद्धिको लागि विभिन्न किसिमका तालिमहरु सञ्चालन गरिनुका साथै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विभिन्न उपकरण खरिद गरी उपलब्ध गराइएको छ । नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा पहुँच बृद्धिको लागि निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनुका साथै महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, जेष्ठ नागरिक तथा विशेष हेरचाह आवश्यक पर्ने ब्यक्तिहरुको पोषण र स्वास्थ्य अवस्था सुधारका लागि विभिन्न शिविर सञ्चालन, सहायता तथा पोषण सामाग्रिको वितरण लगायतका कार्यक्रमहरु गरिएको छ ।

२९. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण सेवा तर्फ ७ वटै वडाको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गरी वास्तविक लाभग्राहीको हातमा रकम पुग्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । चालु आ व को तेश्रो त्रैमासिक सम्ममा १,६५१ जना ज्येष्ठ नागरिक, अन्य १३६ जना दलित ज्येष्ठ नागरिक, ४७३ जना विधवा, २८६ जना ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला ४१३ जना, दलित बालबालिका ७३ जना, पुर्ण अपाङ्गता ३०१ जना, अति अशक्त अपाङ्गता समेत जम्मा ३,३३३ जना लाभग्राहीको खातामा ८ करोड ९५ लाख ८७ हजार ६ सय ७९ रुपैया दाखिला गरी वितरण भएको, गाउँपालिका अन्तर्गतका ७ वटै वडाका अशक्त, विरामी, अपाङ्ग जो बैंक सम्म भत्ता रकम लिन जान नसक्ने नागरिकहरुलाई उहाँहरुको घरमै भत्ता रकम उपलब्ध गराउने कार्य निरन्तर हुँदै आएको छ । नियमितरूपमा सबै वडाका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण अध्यावधिक गरी मृत्यु भएका लाभग्राहीको लगत कट्टा गर्ने कार्य नियमितरूपमा भइरहेको छ ।

३०. महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण सेवा तर्फ महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान सञ्चालन गरिएको छ । महिलाहरुको हक अधिकार सुनिश्चितताका लागि अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस मनाइएको छ । महिनावारी सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम बालविवाह मुक्त गाउँपालिका निर्माणका लागि कार्यक्रम तथा दहेज मुक्त गाउँपालिकानिर्माणको लागि विभिन्न कार्यक्रम रेडियो नेपालबाट प्रसारण भएको बालविवाह विरुद्धको प्रदेश रणनीति कार्यान्वयन तथा किशोरी समुह गठन तथा अभिमुखिकरणका साथै सूचना केन्द्र स्थापना बालविवाह सम्बन्धी तथ्याङ्कीय अवस्था मापनका लागि घरधुरी सर्वेक्षण सूचना संकलन कार्य कार्यान्वयनको चरणमा रहेको । ४५ जना ज्येष्ठ नागरिक, १६ जना पुर्ण अति अशक्त अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, २१ जना अति मध्यम अशक्त अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, ६ जना मध्यम र ५ जना सामान्य अपाङ्गता भएका ब्यक्तिलाई परिचयपत्र प्रदान गरिएको छ ।

३१. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ जिल्ला स्तरीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना, विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना समेतका आधारमा खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गरिने सामाग्रीहरुको व्यवस्था,

विपद प्रभावित नागरिकहरूलाई गाउँपालिकाबाट तथा सहयोगि संस्थाहरूको सहयोगमा राहत सामग्री वितरण गरिएको छ । जसमा चालु आर्थिक वर्षमा ७ वटै वडाका २१ परिवारका आगलागि पिडितलाई आधारभुत राहत सामग्री, ७ वटै वडाका ३८ जना बाढी पिडितलाई आधारभुत खाद्यान्न सहयोग र वडा नं. ४ र ७ का जम्मा १,१७१ जना बाढी पिडितलाई WFP को आर्थिक सहयोगमा १५ हजार का दरले आर्थिक सहायता वितरण गरिएको छ । भने विपद सम्बन्धी पूर्व जानकारीका लागि समय समयमा सूचना प्रवाह गर्ने गराउने कार्य भइरहेको छ । यस हरिनगर गाउँपालिका, देवानगञ्ज गाउँपालिका र बर्जु गाउँपालिका समेत ३ वटा गाउँपालिकाको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने गरी प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरण भई सञ्चालनमा रहेको वारुणयन्त्रलाई व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि आवश्यक जनशक्ति तथा बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

३२. संस्थागत व्यवस्था तथा सुशासन तर्फ गाउँपालिकालाई व्यवस्थित एवम् सुशासित बनाउन भए गरेका कार्यलाई सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत यस कार्यालयको वेबसाइटमा सूचना प्रकाशन गरी आम नागरिकहरूलाई जानकारी दिने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिएको छ । सुशासनलाई थप व्यवस्थित गर्न गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा सि.सि. क्यामरा जडान गरिएको र वडा कार्यालयहरूमा समेत विस्तार गर्दै लगिएको छ । साथै नागरिकको सुरक्षाको लागि भुटाहा प्रहरी चौकीको निगरानीमा रहने गरी भुटाहा बजारको २ स्थानमा नम्बर प्लेट तथा सवारी साधन मोडेल सहितको डिटेक्शन प्रविधि सहितको गर्ने सि.सि. क्यामरा जडान गरिएको छ । त्यस्तै संस्थागत सुशासन ब्यबस्थाको लागि गाउँपालिकाबाट गठित विभिन्न विषयगत समितिहरूलाई क्रियाशिल बनाइ विभिन्न विषयमा उक्त समितिहरूबाट छलफल, नीति नियम, ऐन, कानून, कार्यविधीहरूको तर्जुमा गर्नुपर्दा समितिको बैठकको निर्णय तथा सिफारिसका आधारमा कार्यपालिका तथा गाउँ सभामा पेश गर्ने ब्यबस्था मिलाइएको, सुशासन ब्यबस्थापनको लागि यस्ता समितिहरूलाई क्रियाशिल बनाउने गरिएको छ ।

३३. गाउँ कार्यपालिकाको लेखापालन व्यवस्थालाई नेपाल सरकारबाट तयार गरिएको सुत्र प्रणालीमा आवद्ध गरी आर्थिक कारोवारलाई विश्वसनिय र भरपर्दो बनाइएको छ । सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई चुस्त बनाउन वार्षिक खरिद योजना तयार गरी विधिसम्मत कार्य सञ्चालन गर्ने कार्यको थालनी भएको छ भने जिन्सी सामान व्यवस्थापनलाई महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयबाट जारी गरिएको सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा इन्ट्री गर्ने कार्यलाई नियमित रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने गरी कार्य भइरहेको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

३४. यस गाउँपालिकाको हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु २४ करोड ३५ लाख ५४ हजार ४ सय ३ रुपैया रहेको छ । जसमध्ये गत आर्थिक वर्ष (२०७९/०८०) सम्मको बेरुजु २६ करोड ४ लाख ४० हजार ९ सय ९२ रुपैयाँ रहेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा २ करोड ८३ लाख ५५ हजार ९ सय ४० रुपैया (हालसम्मकै सबैभन्दा कम बेरुजु) रहेको छ । गत आर्थिक वर्ष कुल ४ करोड ७७ लाख ३४ हजार ५२ रुपैया बेरुजु फछौट भएको थियो । महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनले दिएको सुझाव अनुसार आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, लेखा समितिको कार्यसञ्चालन कार्यविधी र बेरुजु फछौट कार्यविधीलाई यसै अधिवेशनमा पारित गरी जारी गरिनेछ । गत आ.व. सम्ममा कायम भएको बेरुजु मध्ये

५०% बेरुजु फछौँट गर्नेगरी बेरुजु फछौँट वर्षको रुपमा प्राथमिकता दिइनेछ । यसका लागि गाउँ सभा अन्तर्गत रहेको सार्वजनिक लेखा समितिलाई नियमानुसार क्रियाशिल बनाइनेछ ।

३५. आम नागरिकको सूचनाको हकलाई व्यवस्थित गर्न सूचना अधिकारीको व्यवस्था तथा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरी सो को उचित व्यवस्थापन गर्ने कार्य भइरहेको छ । आगामी आ.व.मा सबै वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा समेत सबैले देख्ने स्थानमा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई नियमितता दिइनेछ । नागरिकहरूको गुनासो सुनुवाई कार्यलाई तत् तत् शाखाबाट सम्बोधन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ भने सामाजिक परीक्षण, सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्भेक्षण सहितको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन, डिजिटल सूचनापाटीको व्यवस्थापन आदी कार्यहरू सञ्चालन गरी सुशासन सहितको दिगो विकास प्रणालीलाई थप मजबुत बनाइएको छ ।

३६. न्यायिक समिति तथा न्याय सम्पादन तर्फ हरेक शुक्रबार न्यायीक समितिमा परेका उजुरी तथा मुद्दाको छलफल गरी सानातिना घरेलु झैझगडा तथा विवादहरूलाई स्थानीयस्तरमै मेलमिलापका माध्यमबाट विवादको अन्त्य गर्ने गरिएको छ । न्यायिक समितिलाई व्यवस्थित गर्न मेलमिलाप कर्ताहरूलाई आधारभुत मेलमिलाप तालिम संचालन गरिएको छ । मासिक रुपमा २ वटा बैठक सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । न्यायिक समितिमा चालु आ.व.मा जम्मा १५८ वटा उजुरी परेकोमा १४४ वटा उजुरी फछौँट भएको र ३७ वटा उजुरी किनारा लगाउन बाँकी रहेको छ ।

३७. चालु आ. व. मा सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण इकाइबाट भएको कार्य हरु मध्येमा सामाजिक सुरक्षा वितरणतर्फ जेष्ठ नागरिक भत्ता पहिलो त्रैमासिकमा १,७६२ जना, दोश्रो त्रैमासिकमा १,७८१ जना, तेश्रो त्रैमासिकमा १,७७९ जनालाई वितरण गरेको, त्यस्तै जेष्ठ नागरिक भत्ता(दलित) तर्फ पहिलो त्रैमासिकमा १४३ जना, दोश्रो त्रैमासिकमा १४६ जना, तेश्रो त्रैमासिकमा १४६ जनालाई वितरण गरेको, त्यस्तै जेष्ठ नागरिक एकल महिला तर्फ पहिलो त्रैमासिकमा २५९ जना, दोश्रो त्रैमासिकमा २६० जना, तेश्रो त्रैमासिकमा २५६ जनालाई वितरण गरेको, त्यस्तै विधवालाई दिने सामाजिक सुरक्षा तर्फ पहिलो त्रैमासिकमा ५०४ जना, दोश्रो त्रैमासिकमा ५१५ जना, तेश्रो त्रैमासिकमा ५२७ जनालाई वितरण गरेको, त्यस्तै पूर्ण अपाङ्गता भत्ता तर्फ पहिलो त्रैमासिकमा ७५ जना, दोश्रो त्रैमासिकमा ७६ जना, तेश्रो त्रैमासिकमा ७८ जनालाई वितरण गरेको, त्यस्तै अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता तर्फ पहिलो त्रैमासिकमा ३१६ जना, दोश्रो त्रैमासिकमा २३३ जना, तेश्रो त्रैमासिकमा ३२२ जनालाई वितरण गरेको र दलित बालबालिका भत्ता तर्फ पहिलो त्रैमासिकमा ४१० जना, दोश्रो त्रैमासिकमा ३९५ जना, तेश्रो त्रैमासिकमा ३७७ जनालाई वितरण गरेको देखिन्छ । त्यस्तै ब्यक्तिगत घटना दर्ता तर्फ हरिनगर गाउँपालिकाको ७ वटै वडामा गरेर कुल जन्म दर्ता १,३६९, कुल मृत्यु दर्ता २३६, कुल सम्बन्ध बिच्छेद ९, कुल बिबाह दर्ता ४२४, बसाइ सरी आउनेको संख्या परिवार संख्या २८ र बसाई सरी जानेको परिवार संख्या ५९ रहेको देखिन्छ ।

३८. वडागत विकास तर्फ वडाको जनसंख्या भूगोल र आयको स्थितिलाई आधार मानी वडागत विकास बजेट विनियोजन गरिएको छ । सोही बजेटका आधारमा गाउँपालिकास्तरीय बजेटबाट सम्बोधन हुन नसकेका स साना कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू समेत सञ्चालन भइ आएको व्यहोरा सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

३९. राष्ट्रिय रुपमा रहेको भुमी सम्बन्धी समस्यालाई समाधान गरी भुमिहिन, सुकुम्बासी, मोही, किसान तथा साना किसानका भुमिसँग जोडिएका समस्या समाधान गर्न भुमि आयोगसँगको समन्वय गरी जग्गा वितरणको कार्यलाई अगाडी बढाउन आवश्यक समन्वय र सहजिकरण गर्नको लागि स्थानीय भुमी सहजिकरण समिति र वडा स्तरिय सहजिकरण समितिको गठन गरी कार्य समेत अगाडी बढाइएको छ । साथै भुमी बैंकको स्थापनाको कार्य समेत अगाडी बढाउने प्रकृयामा रहेको छ ।

४०. बजेटको चुनौतिहरु

स्थानीय सरकारका लागि आवश्यक सबै कानूनहरु समयमै तयार हुन नसक्नु, बजेट तथा अन्य स्रोत साधन न्यून हुनु, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान बजेट कटौती हुँदै जानु, चर्को मूल्य वृद्धि सँगसँगै नेपाली मुद्राको अवमूल्याङ्कन भइरहनु, पूँजिगत खर्चभन्दा चालु खर्च बढ्दो क्रममा रहनु, नीति कार्यान्वयन गर्ने दक्ष जनशक्ति अभाव हुनु, दिगो बिकासको अवधारणा वमोजिम विकास कार्यक्रम सञ्चालन नहुनु, विकास भए पनि त्यसको मर्म अनुरूप सामाजिक अपनत्व कायम नहुनु, मानव विकासका सूचकाङ्कहरु (शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी) मा उल्लेख्य सुधार हुन नसक्नु, युवाहरुलाई विदेश पयालन हुनबाट रोक्न नसक्नु, सशक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पद्धतिको विकास हुन नसक्नु जस्ता प्रमुख समस्या तथा चुनौतिहरु हाम्रा सामुन्ने विद्यमान रहेको व्यहोरा सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु।

४१. बजेटको अवसरहरु

माथिको बुँदामा लेखिएका प्रमुख चुनौतिहरु रहे तापनि यस गाउँपालिकाले लिएको विकासको पहलकदमिहरुले गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा सकारात्मक संकेत देखिन थालेका छन् । सडक सञ्जालमा भएको व्यापक सुधार, सूचना प्रविधिले ल्याएको अकल्पनिय परिवर्तन, सुशासनका पक्षमा चालिएका कदमहरु समेतले आम गाउँपालिका बासीहरुमा थप उर्जा प्रवाह भएको छ । यसै हिसाबले गाउँपालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु सेवा लगायत समग्र विकासमा निरन्तरता प्रदान गर्दै जान र नीतिगत प्रक्रियागत सुधार गरी बिकासको नियमित रफ्तार बढाउन गाउँपालिका दृढ संकल्पित रहेको व्यहोरा सभा समक्ष राख्न चाहन्छु । हामीसँग उर्वर कृषियोग्य भूमीहरु छन् । सिंचाइका लागि नहर तथा भूमिगत सिंचाइ व्यवस्था मिलाउन सकिने पर्याप्त अवसर छ । हाम्रा कृषकहरु मेहेनेतका लागि तत्पर अवस्थामा रहनु भएका छन् । सडक सञ्जाल, सञ्चारको पहुँच, सुरक्षा व्यवस्था आदि सबै पक्षबाट औद्यौगिक लगानी गर्न सकिने सुरक्षित वातावरणका यथेष्ट आधारहरु तयार भएका छन् । यी सुनौलो अवसरहरु हुँदाहुँदै पनि हामी यी अवसरहरुलाई समयमै सदुपयोग गर्न सकिरहेको अवस्था छैन ।

४२. यी चुनौति र अवसरहरुलाई विषेश ध्यान दिँदै सरकार निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको लगानी बिस्तार गर्न सके उत्पादन उत्पादकत्व र रोजगारी बढाइ पालिकालाई समृद्ध बनाउन अरुको भर पर्नु नपर्ने अवस्था सिर्जना गर्न सकिने अवस्था सभा समक्ष निवेदन गर्न चाहन्छु । यसले हाम्रो समाजमा रहेको धनी र गरीब बीचको अन्तरलाई समेत समयमै अन्त्य गर्न सक्ने अवस्था छ ।

४३. बजेटका उध्येश्यहरु

- क) पालिकाको दरिलो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने,
- ख) सामाजिक विकासका पक्षहरूलाई सुदृढ गर्ने,
- ग) गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने आम नागरिकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने,
- घ) दिगो भौतिक पूर्वाधार विकाससँगसँगै मानव विकासमा जोड दिने,
- ङ) लैङ्गिकमैत्री शासन व्यवस्थाको आधार तयार गर्ने ,
- च) स्थानीय सुशासन कायम गर्दै लोकतन्त्र एवम् संघीय शासन व्यवस्थालाई प्रवर्द्धन गर्ने ।

४४. बजेटका प्राथमिकता क्षेत्रहरू

- क) पूर्वाधार विकास ,
- ख) आर्थिक विकास,
- ग) सामाजिक विकास,
- घ) सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास,
- ङ) वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन,

४५. क्षेत्रगत विकास नीति तथा बजेट बाँडफाँड ।

सम्मानित अध्यक्ष ज्यू ,

आ.व. २०८२/०८३ को क्षेत्रगत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

४६. पूर्वाधार विकास:

- सडक आयोजना निर्माण गर्दा रकम छर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ । बहुवर्षिय आयोजना तथा चालु आ.व.का अधुरा योजनाहरूलाई आगामी आ.व. भित्रै सम्पन्न गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै सडकहरू बाह्रमास यातायात संचालन गर्न सकिने गरी क्रमशः स्तरोन्नति गरिदै लगिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण सडकहरूको अभिलेख व्यवस्थित गरी सडक गुरु योजनाका आधारमा योजनावद्ध रूपमा सडक निर्माण कार्य अघि बढाइने छ ।
- रणनितिक महत्वका सडक दाँया बाँया वृक्षारोपण गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- सडकको संरक्षणको लागी स्थानीयहरूमा जनचेतना फैलाउने, सडक अवरुद्ध गरी सडकमा बालीनाली सुकाउने, दाउनी गर्ने र सडक अतिक्रमण गरी टाटी खम्बा लगाउने व्यक्तिहरूलाई कानूनी कारवाहीको दायरामा ल्याउन टोल

सुधार समिति गठन गरी सडक सुरक्षा तथा संरक्षण व्यवस्थापन कार्य टोलवस्तीलाई नै जिम्मेवार बनाउने पद्धति अवलम्बन गरिनेछ।

- गाउँपालिकाको निर्माणाधिन प्रशासकीय भवन र १५ शैयाको आधारभुत अस्पताल समेत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा सम्पन्न गरिनेछ । निर्माण कार्य तिव्र गतिमा लगिने छ र आगामी आ.व. २०८२।०८३ भित्र सो भवनमा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सञ्चालन गर्ने गरी उचित प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र बन्ने भवनहरुलाई नियमन गर्न बस्ती विकास तथा भवन निर्माण मापदण्ड वमोजिम अनिवार्य नक्शा पास गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई व्यवस्थित रुपमा लागू गरिनेछ । सो वमोजिम घर नक्सा निर्माण इजाजत नलिइ आफूखुशीले घर टहरा गोदाम आदि निर्माण गर्ने व्यक्तिहरुलाई कानूनको दायरामा ल्याइने छ ।
- गाउँपालिका भित्र बन्ने भवनहरुमा भुकम्प प्रतिरोधी र अपाङ्ग तथा बालमैत्री बनाउन राष्ट्रिय भवन संहितालाई अनुशरण गर्दै लगिनेछ ।
- सार्वजनिक सम्पत्ति र नागरिकहरुको धनजनको सुरक्षा तथा सडक व्यवस्थापन समेतका लागि सबै वडाहरुको मुख्य बजार र वस्तीहरुमा सडक बत्तीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४७. आर्थिक विकास:

- कृषि तथा पशु स्वास्थ्य सेवालाई आर्थिक विकासको मुख्य आधारको रुपमा विकास गर्दै लैजान ज्ञान सीप र प्रविधिमा आधारित बनाउँदै लगिनेछ ।
- भूउपयोग योजनाका आधारमा माटो सुँहाउदो उत्पादन हुने वालीहरुलाई प्रोत्साहित गर्न माटो परीक्षण समेत गरी कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व र प्रतिस्पर्धि क्षमता विकास गरिने छ ।
- बालीनालीमा बढ्दो किटनाशक औषधीको प्रयोगलाई नियन्त्रण सम्बन्धमा किटनाशक औषधि विक्रेता तालिमको लागि व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- तुलानात्मक लाभ हुन सक्ने मकै, धान, गहुँ, बेमौसमी तरकारी लगायतका कृषि उपजको उत्पादनमा जोड दिदै कृषि बजारको प्रवद्धन गर्दै लगिनेछ ।
- भूउपयोग योजनाको खाका वमोजिम खेती योग्य जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- कृषि योग्य भूमिमा सिंचाई सुविधा विस्तार गर्न मोटर सिँचाइको ब्यबस्था गर्न रकम विनियोजन गरिनेछ ।
- गरिव तथा न्युन आय भएका किसानहरुलाई अनुदानमा धान, गहुँ तथा तरकारीको विउ उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- पशुपंक्षीको उत्पादकत्व बढाउन पशु नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- फलफुल दशक अन्तर्गत आँप, लिची कटहर लगायत अन्य तुलानात्मक लाभ दिनसक्ने फलफुलका विरुवा रोप्ने अभियान संचालन गरिनेछ ।

- पशु स्वास्थ्य सेवा र कृषिलाई प्रभावकारी बनाउन एक गाउँ एक प्राविधिक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्रका किसानहरूलाई कृषि औजारहरू सरल सहज रूपमा उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरूलाई व्यवस्थित गर्दै पालिकाभित्र रहेका साना पूँजी संङ्कलन गरी सहकारी संस्थाहरूलाई विकासमा आवद्ध गरिनेछ ।
- सहकारिताको विकासका लागि विशेष प्याकेज तयार गरी क्षमता विकास सम्बन्धी सहकारी तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDEP) लाई निरन्तरता दिँदै आर्थिक विकासका लागि नयाँ उद्यमी सिर्जना गर्न बेरोजगार युवा युवतीहरूलाई मागमा आधारित सीप विकास तालिम प्रदान गरी व्यवसाय संचालनका लागि बिउँ पूँजीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप टेवा दिइ रोजगार प्रदान गर्न पूँजिगत बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र उद्योगको विकासका लागि उद्योगलाई आवश्यक पर्ने पूर्वाधार विकास गर्न गाउँपालिकाले जोड दिनेछ ।
- स्थानीय सीप र कौशल प्रयोग हुने वस्तु र सेवाको उत्पादन र व्यापारलाई प्रोत्साहन दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र बिना दर्ता सञ्चालित उद्योग व्यवसायलाई दर्ता गराई करको दायरामा ल्याउने र व्यवसायिक सुरक्षाको प्रत्याभुति गराइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ऐतिहासिक र पुरातात्विक महत्वका सम्पदाहरूको खोजी गरी त्यस्ता क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विकास गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्रका घुस्की भुटाहा र हरिनगराको मुख्य बजारहरूमा सुपरमार्केट तथा कृषि हाटबजार स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४८. सामाजिक विकास

- सार्वजनिक विद्यालयबाट प्रदान गरिने शिक्षाको गुणस्तरमा सुधार ल्याइने छ ।
- शिक्षालाई रोजगारी र उद्यमशिलतासँग जोड्न प्राविधिक र व्यवसायिक शैक्षिक संस्थाहरूलाई आवश्यक सहयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- विद्यालय तहको शिक्षामा कम्प्युटर शिक्षालाई प्रोत्साहित गरी स्थानीय भाषा प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालयहरूमा सूचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोग र सिकाईलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- जीर्ण अवस्थामा रहेका विद्यालय भवनहरूको मर्मत, फर्निचर तथा आवश्यक शैक्षिक सामग्रीहरूको व्यवस्थापनको लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।

- गाँउपालिका भित्रको विद्यालय तथा मदर्शाहरूको लागि आवश्यक भवन, कक्षा कोठा फर्निचर तथा शौचालयको व्यवस्थाका लागि समुचित व्यवस्था गरिनेछ ।
- बार्षिक शैक्षिक कार्य योजना निर्माण तथा शैक्षिक प्रोफाइल निर्माण गरिनेछ ।
- शैक्षिक गतिविधिको अनुगमन तथा मुल्याङ्कनमा जोड दिइनेछ ।
- शिक्षकहरूलाई मागमा आधारित तालिम, विद्यालयको लेखापालहरूलाई लेखा सम्बन्धी तालिम तथा व्यवहारिक लेखन तालिम सञ्चालनको प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
- उच्च शिक्षामा महिलाहरूको सहज पहुँचका लागि हरिनगरा बहुमुखी क्याम्पसमा अध्ययन गर्ने हरिनगर गा.पा. मा स्थायी बसोबास गर्ने सबै छात्राहरूलाई निःशुल्क अध्ययनका लागि छात्रवृत्तीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- हरिनगर गाँउपालिका भित्रका गरिव जेहन्दार र दलित विद्यार्थीहरूलाई पोशाक तथा छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम वमोजिम तयार भएको विषयको पाठ्यपुस्तक सबै विद्यालयमा पुर्याउने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- हरिनगर गाँउपालिका वडा नं. ४ मा रहेको हरिनगरा मा.वि. र वडा नं. १ मा रहेको जामिअतुल इस्लाह अल इस्लामिया को लागि १/१ वटा विद्यालय बस खरिद गरी हस्तान्तरण गरिनेछ ।
- यूवाको दक्षता, उद्यमशिलता, अन्वेषणात्मक क्षमताको विकास गरी विकासमा यूवा सहभागिता बढाइने छ ।
- बेरोजगार युवाहरूलाई लक्षित गरी नेपालमै रोजगारी दिलाउन माग र आवश्यकतामा आधारित विभिन्न सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिने छ । साथै उद्यमशिलताको विकासको लागि थप कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- खेलकुद विकासका लागि भौतिक पूर्वाधार निर्माण र स्थानिय स्तरमा अध्यक्ष कप फुटबल, क्रिकेट, भलिबल, कुस्ती जस्ता खेलकुद प्रतियोगिताहरु संचालन गरी युवा विकास गर्ने नीति रहेको छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट प्रदान गरिने खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण लगायत जनस्वास्थ्य सेवाहरु र उपचारात्मक सेवाको लागि आवश्यक औषधि, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- गर्भावस्थादेखि जन्म पश्चात उपलब्ध गराइने खोप, भिटामिन ए, पोलियो खोप जस्ता आधारभुत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिने छ ।
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै स्वास्थ्य बीमाका लागि गरिब तथा बिपन्न परिवारलाई प्रति परिवार बिमा बापत रु.२,५००।- का दरले अनुदान प्रदान गरिनेछ ।
- नसर्ने रोग व्यवस्थापनका लागि एकीकृत स्वास्थ्य सेवा प्रणाली सहितको गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकात्मक, उपचारात्मक तथा पुनर्स्थापन सेवाको छुट्टै प्याकेज कार्यक्रम तयार गरी लागु गरिनेछ ।

- एन्टीबायोटिक तथा स्टेरोइड औषधीको दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न एक समिति गठन गरी प्रभावकारी रूपमा यस्ता औषधीहरूको नियमन नियन्त्रण तथा निगरानीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- स्थानीय श्रोत साधनको प्रयोग गरी स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित विभिन्न अनुसन्धानात्मक क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय जडिबुटिको पहिचान प्रयोग र महत्व बारे जनचेतना जगाउन थप कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य उपचार सेवा पहुँचका समाज कल्याण परिषद, राष्ट्रिय स्वास्थ्य कोष सँगको सहयोग र साझेदारीमा विशेषज्ञ सेवा सहितको बृहत स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- महामारी, मौसमी विपदजन्य बाढी, डुवान तथा शितलहर, आगलागी तथा अन्य विपद व्यवस्थापनका लागि स्थानीय तहमा स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी तथा अन्य जनशक्तिका लागि विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, हरिनगरालाई १५ शैयाको आधारभूत अस्पतालमा स्तरोन्नती गरिसकिएकोले आवश्यक पूर्वाधार तथा जनशक्ति सहितको व्यवस्था मिलाइ हाल चालु रहेको इमरजेन्सी सेवा र वर्थिङ सेन्टरलाई थप व्यवस्थित गर्दै उपचार सहितको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
- एक वडा एक स्वास्थ्य चौकीको अवधारणा अनुरूप वडा नं. ७ मा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन स्थापनाका लागि जग्गा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराइने औषधिहरूको अभाव नहुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूको लागि आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री, फर्निचर, रंगरोगन, घेराबेरा, मर्मत संभार तथा अन्य उपकरणहरू क्रमशः व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
- बृहत पोषण कार्यक्रमको लागि बहु क्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमसँग समन्वय गरी व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
- आयुर्वेद सेवा विस्तारका लागि गौतमपुर आयुर्वेद औषधालयलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सबै जनसंख्यालाई आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउन चालू आयोजनाहरूलाई यसै आ.व.मा कार्यान्वयनमा ल्याई हरेक घरघरमा धारा जडान कार्यको थालनी गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका शहरोन्मुख बजारहरूमा ढल निकास तथा फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- खानेपानी तथा सरसफाइको लागी अन्य संघ, प्रदेश सरकार र बाह्य संघ संस्थाको सहकार्य तथा लागत साझेदारीमा आयोजनाहरू अगाडी बढाइनेछ ।

- स्थानीय समुदायको भाषा, साहित्य, कला, संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिने छ ।
- गा.पा. भित्र रहेका कब्रिस्तान, ईदगाह, शमसान घाट, मठमन्दिर, मस्जिद, मकतब, गुठी, पोखरी लगायत अन्य धार्मिकस्थल तथा धार्मिक सम्पदाहरूको बिकास तथा सम्बर्द्धनको लागी बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय परम्परागत भाषा संस्कृती र रितिरिवाजको संरक्षण गर्न विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- महिला ,बालबालिका ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग तथा सामाजिक सुरक्षा तर्फ उत्पीडन तथा हिंसामा परेका महिला, बालबालिका तथा अपाङ्गहरूलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- गा.पा. क्षेत्रभित्रका महिलाहरूको लागि आयमुलक सीप तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- बालश्रम, भ्रुण हत्या, बालवालिका तथा महिला उपर हुने घरेलु हिंसा, बाल विवाह, अनमेल विवाहलाई समाजबाट निरुत्साहित पार्नका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
- दलित, अन्तरजातीय विवाहलाई सहज सामाजिकीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- यस गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्न बाल मैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ, भने कार्यान्वयनको लागि प्रक्रियाहरू थालनी गरिने छ ।
- जेष्ठ नागरिक, महिला, दलित, बालबालिका, अपाङ्ग, अल्पसंख्यक समुदायको संरक्षण र सुरक्षाको लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमहरू ब्यबस्थापन गरिनेछ ।
- असहाय, वेवास्तामा परेका ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र एकल महिलाका लागि विश्राम गृह निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिने र सो व्यवस्था नभएसम्मका लागि सुनसरी जिल्ला भित्र रहेको कुनै संघसंस्था मार्फत त्यस किसिमका नागरिकहरूको सम्बोधन गरिनेछ ।
- सुकुम्बासी समस्या समाधान गर्नका लागि राष्ट्रिय भुमि आयोगसँग समन्वय गरी गा.पा. भित्रका भुमिहिन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीहरूलाई जग्गाधनी पुर्जा उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय भूमि आयोगको कार्यक्रमलाई यथाशिघ्र कार्यान्वयनका लागि पहल गरिनेछ ।

४९. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- विपद व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानिय विपद व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
- विपदहरूको रोकथाम तथा न्यूनिकरणका लागि पुर्व तयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यक्रम संचालन गर्न स्थानिय विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ठूला पूर्वाधार आयोजनाहरू संचालन गर्दा विपद जोखिम संवेदनशिलतालाई केन्द्रविन्दुमा राखी कार्यान्वयन गर्न सघाउ पुग्ने गरी डिजाइन तथा इस्टिमेट गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

- बाढी, आगलागी, चट्याङ्ग, हावाहुरी जस्ता प्रकोपबाट पिडित नागरिकहरूलाई स्थानीय कानून वमोजिम राहत उपलब्ध गराईनेछ । ठूला प्रकृतिको विपद आई परेमा केन्द्रीय, प्रदेश तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र अन्य निकायहरूसंग समन्वय गरी काम गरिनेछ ।
- हरिनगर गाउँपालिका, देवानगञ्ज गाउँपालिका र बर्जु गाउँपालिकाको त्रिपक्षीय समन्वयमा सञ्चालनमा ल्याइएको बारुणयन्त्र सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विभिन्न खालका महामारी संक्रमण नियन्त्रणको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका खाली तथा पर्ति जग्गाहरूमा र गा.पा. अन्तर्गत निर्माण भैसकेको सडकहरूको दाँया बाँया बृक्षारोपण कार्य गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षण र जलवायू परिवर्तनका असरहरू सम्बन्धमा जनचेतना मूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- नसड्ने प्लाष्टिकजन्य प्रदुषण, वायु प्रदुषण, ध्वनि प्रदुषण, जल प्रदुषण नियन्त्रण तथा नियमनका लागि कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- जलवायू परिवर्तनसंग अनुकूलित हुने गरी विकास कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- शहरीकरणको विस्तारसंगै बढ्ने फोहरमैलाको चुनौतीलाई सामना गर्न फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्र निर्माणका लागि जग्गाको खोजी गरिनेछ ।
- स्थानीय नदीहरूको कटान नियन्त्रण गर्न तटबन्ध निर्माणका लागि प्रदेश र संघीय सरकारसंग समन्वय गरिनेछ ।
- गा पा क्षेत्रभित्रको फोहरमैला व्यवस्थापनको लागी ल्याण्डफिल्ड साईड बनाईनेछ जसको लागि जग्गा, आवश्यक साधनस्रोत तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५०. सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास;

- व्यवस्थापन तथा सर्भेक्षण (O&M) गरी गाउँपालिकाको संरचना तथा कर्मचारी दरबन्दी निर्धारण भइसकेकोले आवश्यक पदहरू प्रदेश तथा संघीय कानून वमोजिम प्रदेश कितावखाना र राष्ट्रिय किताबखानामा दर्ता गरी पदपूर्ति प्रक्रियासमेत अगाडि बढाउने कार्य आगामि आ.व.मा सम्पन्न गरिनेछ ।
- कर्मचारीको क्षमता विकासको लागी पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । लोक सेवा मार्फत नयाँ पदपूर्ति भएका कर्मचारीलाई सेवा प्रवेश तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कार्यसम्पादनको सिलसिलामा कडा रोग तथा महामारीजन्य रोगबाट ग्रसित कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधीलाई औषधोपचारको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन उत्कृष्ट कार्य गर्ने राष्ट्रसेवक कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी, शिक्षक र जनप्रतिनिधिलाई छनौट गरी वर्षमा एकपटक पुरस्कृत गरिनेछ ।

- सुचना प्रविधिको उपयोग गरी स्थानीय तथ्यांक तथा अभिलेखलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- लक्षित समुदाय विकास कार्यक्रममा विनियोजित साधन श्रोतबाट स्थानीय श्रम बजारको माग अनुसारको लामो अवधिको व्यवसायिक तथा सिपमुलक तालिम संचालन गरिनेछ ।
- लेखापालनमा सुत्र प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- आगामी आर्थिक वर्षलाई बेरुजु फछौँट वर्षको रुपमा घोषणा गरी गत आ.व. सम्म कायम भएको बेरुजु रकमलाई ५०% सम्म फछौँट गरिनेछ ।
- जिन्सी व्यवस्थापनका लागि मलेनिकाको PAMS पद्धतिलाई सशक्त रुपमा अनुशरण गर्दै लगिनेछ ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ बनाईने छ ।
- कर्मचारी र पदाधिकारीहरुको आचार संहिता बनाई लागू गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको हालसम्मको कार्यप्रगति तथा नीति समावेश भएको ब्रोसर निर्माण गरी नागरिकको सुसूचित हुने हकलाई प्रत्याभुत गरिनेछ ।
- सार्वजनिक सुनुवाईको कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको यथार्थ वस्तुस्थिति झल्कने गरी पार्श्वचित्र निर्माण गरी तथ्यांकमा आधारित रहेर कार्यक्रमहरुको निर्माण गरिनेछ ।
- हरिनगर गाँउपालिका अन्तर्गतका मुख्य बजारहरु जस्तै हरिनगरा, घुस्की र भुटाहा बजारमा नागरिकको शान्ति सुरक्षा र अमनचयनलाई मद्दतजर गर्दै क्रमिक रुपमा सि.सि. क्यामरा जडान गरिनेछ ।
- गाँउपालिका क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा, विकास निर्माणको सुरक्षा, छाडा पशु चौपाया नियन्त्रणका लागि गाँउ प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- राजस्व तथा वित्त व्यवस्था सुधार तर्फ करका दरहरुलाई समसमायिक बनाईनेछ र करका दायरालाई विस्तार गरी वैज्ञानिक कर प्रणालीको विकास गर्दै कर प्रशासनलाई करदातामैत्री बनाईनेछ ।
- राजस्व सुधार कार्य योजना तयार गरी सो प्रतिवेदनका आधारमा राजस्व प्रक्षेपण गरिनेछ ।
- राजस्व तथा कर चुहावट नियन्त्रण तथा नियमनका लागि सबै वडा कार्यालयहरुमा समेत आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।
- गाउँपालिका भित्र भएका गतिविधिहरुलाई विभिन्न सञ्चारका माध्यमबाट जनता सामु पस्कने गरी रेडियो कार्यक्रमहरु निर्माण तथा प्रसारण गरी जनताको सुसूचित हुने हकलाई व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।
- बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुको आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था प्रवर्द्धन गर्दै यस गाउँपालिकामा बैंकिङ्ग क्षेत्रको शाखा कार्यालय स्थापनामा विशेष जोड दिइने छ ।

- पूँजी बजारलाई यस क्षेत्रमा लगानीका लागि कानून वमोजिम विशेष सहुलियत सहितको व्यवस्था मिलाई लगानीका लागि प्रोत्साहन गरिने छ ।
- समाजमा शान्ति सुरक्षा तथा अमनचयन कायमका लागि समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रममा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ।

सभाध्यक्षज्यू

अब म आगामी आ.व. २०८२।०८३ को वार्षिक विकास योजनाका केही पक्षहरु यस सम्मानित सभामा राख्न चाहन्छु ।

५१. यस गाउँपालिकाको आर्थिक विकासका लागि कृषि तथा पशु सेवा, सहकारी सेवा, गरीब निवाराका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, रोजगार सेवा केन्द्र समेतका माध्यमबाट जनता समक्ष सेवा सुविधा प्रदान गर्ने गरी बजेट विनियोजन गरेको छु । यस गा.पा. अन्तर्गतको किसानहरुलाई खेती सिँचाईको लागि कृषि योग्य जमिनमा सिँचाईका लागि मोटर बोरिङ सिँचाई कार्यक्रमको लागि बजेट प्रवन्ध मिलाएको छु । गा.पा. भित्रका सम्पूर्ण कृषकहरुलाई नविनतम् कृषि प्रविधि तथा सूचना प्रविधिमा आधारित दिगो भरपर्दो कृषि सेवा प्रदान गर्न कृषि आधुनिकीरणका लागि सञ्चालित यन्त्रहरुको नियमित व्यवस्थापनका लागि वजेट व्यवस्था गरको छु, साथै मकै खेती प्रवर्धन कार्यक्रम, तरकारी उत्पादन प्रवर्धन कार्यक्रम, फलफुल खेती प्रवर्धन कार्यक्रम, धान खेती प्रवर्धन कार्यक्रम, प्राङ्गारिक खेती प्रवर्धनको लागि प्राङ्गारिक/जैविक/जिवाणु मल प्रयोगमा प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई बजेट विनियोजन गरिएको छ । यसैगरी पशु सेवा विकास, सहकारी विकास, युवा रोजगारी सिर्जना तथा उद्यमशीलता विकास समेतका लागि हरेक विषयगत क्षेत्रमा बजेटको व्यवस्था गरी रोजगारीको अवस्था सिर्जना गर्ने वातावरण कायम गर्न यो वजेटले सहयोग पुग्ने अपेक्षा सहित ती सबै कार्यक्रम संचालन समेतका लागि १ करोड ६ लाख १० हजार विनियोजन गरेको छु ।
५२. सामाजिक विकास तर्फ शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालिका, पञ्जिकरण सेवा समेतका माध्यमबाट सामाजिक विकासका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु । जनताको आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको हकलाई कार्यान्वयनमा लैजाने गरी एक पालिका एक आधारभूत अस्पताल हुनु पर्ने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप वडा नं ४ मा १५ शैयाको आधारभूत अस्पतालमा २४ घण्टे इमर्जेन्सी सेवा बर्थिङ्ग सेवा र विशेषज्ञ चिकित्सा सेवा सहितको उपचार सेवा विस्तार गर्न अस्पताल व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समितिद्वारा सञ्चालन गर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइको छ । नेपाल सरकारको नीति अनुरूप वडा नं ७ मा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गर्न वाँकी रहेकोले आगामी आ.व.मा सो वडामा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको लागि जग्गा व्यवस्थापन गर्ने गरी कार्यक्रम अघि सारेको छु । प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय, गाँउपालिकाको साझेदारीमा संचालित अपांगता रोकथाम तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने गरी वजेट विनियोजन गरेको छु । शैक्षिक व्यवस्था सुधारका लागि वजेट नपुग भइ अधुरो रहेका विद्यालय भवनहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न बजेट व्यवस्था मिलाएको छु । लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण तर्फ हरिनगर गाँउपालिकालाई बाल मैत्री गाँउपालिका घोषणा गर्न बाल मैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम

सञ्चालन, लक्षित वर्ग क्षमता विकास कार्यक्रम, युवाहरुलाई सीप तथा क्षमता विकास तालिम, स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन, गा.पा. भित्रका शमसानघाट, इदगाह, कब्रिस्तान तथा मठमन्दिरहरुको पुर्वाधार निर्माण, उच्च शिक्षामा महिलाहरुको सहज पहुँचका लागि हरिनगरा बहुमुखी क्याम्पसमा अध्ययन गर्ने हरिनगर गा.पा. मा स्थायी बसोबास गर्ने सबै छात्राहरुलाई निःशुल्क अध्ययनका लागि छात्रवृत्ती तथा कृषि प्राविधिक शिक्षा अध्ययनको लागि छात्रवृत्ती उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु, साथै यी कार्यक्रमहरु सञ्चालनका लागि सामाजिक विकासको क्षेत्रमा ५ करोड ८ लाख ३ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

५३. यसैगरी पूर्वाधार विकास तर्फ विगतमा सञ्चालित गाँउपालिका स्तरीय गौरवका बहुवर्षिय निर्माणाधीन सडकहरुलाई निरन्तरता दिने गरी वजेट व्यवस्थापन गरेको छु । यस अन्तर्गत घुस्की देवानगन्ज सडक कालोपत्रे, हरिनगरा गौतमपुर नयाँ हाट सडक कालोपत्रे, देवानगन्ज सडक सिकारी टोल कब्रिस्तान सडक कालोपत्रे, घुस्की बजार विक्रमपुर वेश क्याम्प सडक कालोपत्रे, वडा नं. ३ गौतमपुर कपिलदेव मेहताको घर देखि पन्चदेव मेहताको जग्गा सम्म नाला निर्माण कार्य, घुस्की बजार एरियामा नाला निर्माण कार्य, हरिनगर १ अहमद अंसारी घर खलिल अंसारी घर पुर्व हुँदै दक्षिण मेन रोड सम्म सडक कालोपत्रे, हरिनगर गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण, सिडिओ चौक देखि पूर्व गौतमपुर मेन सडक सम्मको सडक कालोपत्रे निर्माण, घुस्की बजार हनुमान मन्दिर देखि कब्रिस्तान जाने सडक, हरिनगरा बसन्तपुर सडक हरिनगरा खण्ड सडक कालोपत्रे कार्य, साविक बसन्तपुर ५ खट्टर यादवको घर पूर्व र दक्षिण हुँदै पूर्व कटान सम्मको बाटोमा माटो पुरी ग्राबेल गर्ने कार्य, सुरक्षित नागरिक आवास भवन निर्माण हरिनगर -४ मुसहरी टोल दलित वस्ती (साझेदारी), हरिनगर-२ साविक रामनगर भुटाहा -३ साह टोलको सडकमा नाला निर्माण कार्यका लागि समेत आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु । यस बाहेक इदगाह, कब्रिस्तान तथा शमसानघाटहरु अतिक्रमण हुन नदिने गरी घेराबेरा तथा संरक्षण गर्न र मठमन्दिर लगायतका देवस्थलहरु समेतको निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै नयाँ योजनाको रुपमा अताबुलको घर देखी पूर्व संग्राही टोल हुँदै घुस्की देवानगंज मुल सडक जोड्ने सडक कालोपत्रे, बसन्तपुर सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई देखी बंगाली टोल हुँदै भुटाह बस्मतिया जोड्ने सडक, हरिनगर १ मा निर्माण भैरहेको शितभण्डारमा मेसिन उपकरण जडान, मोटर बोरिङ सिँचाई कार्यक्रमलाई समेत बजेट विनियोजन गरिएको छ । जसका लागि वडा तर्फ २ करोड १८ लाख ३० हजार र गाँउपालिका तर्फ ७ करोड ६४ लाख ३५ हजार गरी कुल जम्मा ९ करोड ८२ लाख ६५ हजार वजेट विनियोजन गरिएको छ ।

५४. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र तर्फ बजारहरुको सरसफाइ व्यवस्थापन, सचेतामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रम, विपद् ब्यबस्थापन कोष, फोहोरमैला तथा ढल ब्यबस्थापन समेतका लागि बजेट व्यवस्था मिलाएको छु । विपद व्यवस्थापन तर्फ स्थानीय विपद तथा जलवायू उत्थानशील योजना तयारी, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण, खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गरिने सामाग्री खरिद तथा व्यवस्थापन, शितलहर सम्बन्धी प्रकोप व्यवस्थापनका लागि दाउरा वितरण तथा न्यानो कपडा वितरण, बाढी पिडित, नदी कटान रोकथाम र विपद सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन तथा विभिन्न सामाजिक संघसंस्था तथा सरोकारवाला निकायहरूसँग सहकार्य गरिने छ । यसका लागि ४१ लाख विनियोजन गरेको छु ।

५५. सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ कार्यालय सञ्चालन तथा क्षमता विकास, सूचना प्रविधि व्यवस्थापन, इ-हाजिरी व्यवस्थापन, कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम, सेवा प्रवेश तालिम तथा सेवाकालीन तालिम, पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था गर्ने गरी बजेट विनियोजन गरेको छु । उत्कृष्ट राष्ट्रसेवक प्रोत्साहन पुरस्कार, कार्यालयको खरिद प्रक्रिया तथा अभिलेख व्यवस्थापन, अनलाइन पद्धतिमा आधारित लेखापालन तथा नियमन सम्बन्धी व्यवस्था, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढीकरण, सेवा करार कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नका लागि समेत बजेट व्यवस्था गरेको छु । यसैगरी स्थानीय सरकारका लागि आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण, संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण, सडक गुरुयोजना तयारी, गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र अध्यावधि, सुशासन व्यवस्थापनका लागि सामाजिक परीक्षण, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण, नियमित सार्वजनिक सुनुवाई, राजस्व सुधार, सहकारी तथा वित्तीय व्यवस्था सुधार समेतका लागि वजेट व्यवस्था मिलाएको छु । यसका लागि ९१ लाख ९० हजार विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अव म गत आ.व. २०८०/०८१ को यथार्थ आय व्यय, चालु आ.व. २०८१/०८२ को संशोधित अनुमान र आ.व. २०८२ जेष्ठ मसान्त सम्मको यथार्थ आय व्ययको अवस्था तथा आगामी आ.व. २०८२/०८३ को अनुमानित आय व्ययको विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

५६. गत आ.व. २०८०/८१ मा आय तर्फ संघीय सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान १२ करोड ६७ लाख, संघीय सशर्त अनुदान २३ करोड ३९ लाख ८९ हजार, संघिय विशेष अनुदान ७० लाख, संघीय राजस्व बाँडफाँडबाट १० करोड ०१ लाख ७८ हजार, संघीय समपुरक अनुदान ७५ लाख, प्रदेश समानिकरण अनुदान ७९ लाख ७१ हजार, प्रदेश राजस्व बाँडफाँड ४२ लाख ३ हजार, प्रदेश शशर्त अनुदान १५ लाख २५ हजार, प्रदेश समपुरक अनुदान १ करोड र आन्तरिक आय तर्फ अ.ल्या. रकम सहित १ करोड ६० लाख २५ हजार ७४ रुपैया सहित ५३ करोड ६१ लाख ९१ हजार ७४ रुपैया आय प्रस्ताव गरिएकोमा जम्मा ४६ करोड ९७ लाख ५५ हजार ८ सय २७ रुपैया बास्तविक आय प्राप्त भएको र अनुमानित व्यय तर्फ ५३ करोड ६१ लाख ९१ हजार ७४ रुपैया व्यय अनुमान गरिएकोमा चालु र पूँजिगत तर्फको बास्तविक व्यय ४५ करोड ७२ लाख ३५ हजार ४ सय ३२ रुपैया खर्च भई बाँकी रकम रु. १ करोड ३५ लाख ४६ हजार ८ सय ९७ रुपैया गाउँपालिकाको चालु पूँजिगत र यस अन्तर्गतका अन्य सम्पूर्ण कोषहरूको समेत अ.ल्या. आम्दानी सारिएको व्यहोरा अनुरोध छ । आ.व. २०८०/०८१ को जम्मा खर्च ८५.२७ प्रतिशत भएको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

५७. चालु आ.व. २०८१/८२ का लागि आय तर्फ संघीय सरकार वित्तिय समानिकरण १२ करोड ६७ लाख, सशर्त अनुदान २३ करोड ९० लाख ५५ हजार, समपुरक अनुदान १ करोड १० लाख, राजस्व बाँडफाँड तर्फ रु १० करोड ६४ लाख, प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान ७९ लाख ४८ हजार, सशर्त अनुदान रु ३९ लाख ३३ हजार, राजस्व बाँडफाँड सवारी साधन कर ४४ लाख ८८ हजार, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन ८० लाख, समपुरक अनुदान १ करोड र गा.पा. को आन्तरिक श्रोत तर्फ अ.ल्या सहित २ करोड ४५ लाख ४६ हजार ८ सय ९७ रुपैया सहित जम्मा ५४

करोड २० लाख ७० हजार ८ सय ९७ रुपैया ७६ पैसा आय प्रस्ताव गरिएको छ भने व्यय तर्फ चालु खर्चमा ३८ करोड ७ लाख ९३ हजार २ सय ५६ रुपैया ७६ पैसा र पूँजीगत तर्फ १६ करोड १२ लाख ७७ हजार ६ सय ४१ रुपैया गरी जम्मा ५४ करोड २० लाख ७० हजार ८ सय ९७ रुपैया ७६ पैसा व्यय प्रस्ताव गरिएकोमा हाल सम्म ४९ करोड ९७ लाख ४८ हजार ६ सय ६४ रुपैया ४८ पैसा आय प्राप्त भएको छ भने व्यय तर्फ चालु खर्चमा २६ करोड ५४ लाख ४३ हजार ७ सय १५ रुपैया ४५ पैसा खर्च भएको व्यहोरा अनुरोध छ । हाल सम्मको जम्मा खर्चको प्रगति ६६.६६ प्रतिशत रहेको छ । यस आवमा संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट बजेट कटौति भएकोले चालु तथा पूँजीगत खर्च लक्ष अनुसार हुन नसकेको व्यहोरा सभा समक्ष निवेदन गर्न चाहन्छु ।

५८. आगामी आ.व. २०८२/०८३ का लागि आय तर्फ संघीय सरकार वित्तिय समानिकरण १२ करोड २४ लाख, सरशर्त अनुदान २८ करोड ५ लाख, समपुरक अनुदान २ करोड २० लाख, राजश्व बाँडफाँड तर्फ १० करोड ९२ लाख, प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान १ करोड १६ लाख १६ हजार, सशर्त अनुदान १ करोड ६ लाख ५ हजार, राजश्व बाँडफाँड तर्फ सवारी साधन कर ४५ लाख, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन ५० लाख, समपुरक अनुदान ९४ लाख र गा.पा. को आन्तरिक श्रोत तर्फ १ करोड १ लाख ७० हजार सहित जम्मा ५८ करोड ५४ लाख २ हजार आय प्रस्ताव गरिएको छ भने व्यय तर्फ चालू खर्च ४१ करोड ११ लाख र पूँजीगत खर्च १७ करोड ४३ लाख २ हजार गरी जम्मा ५८ करोड ५४ लाख २ हजार व्यय प्रस्ताव गरेको छु ।

सम्मानित अध्यक्ष ज्यू,

गाउँपालिकाले आगामी आ.व.२०८२/०८३ को लागि प्रस्ताव गरेको कर, सेवा-शुल्क तथा दस्तुरको दर रेट समेटिएको आर्थिक विधेयक, २०८२, व्ययको क्षेत्रगत, विस्तृत विवरण समेटिएको विनियोजन विधेयक, २०८२ र बजेटको पूर्ण विवरण सहितको वार्षिक गाउँ विकास योजना यसै साथ अनुसुचीमा समावेश गरी छलफलका लागि सम्मानित सभामा टेवल गरेको छु । आगामी आ.व. २०८२/०८३ का लागि तयार गरिएको नीति, कार्यक्रम र बजेट उपर यस सम्मानित सभामा सघन रुपमा छलफल भई निर्धारित समय सीमा भित्र सभाको स्विकृती प्राप्त हुनेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

अन्तमा,

वार्षिक नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमामा अभिभावकत्व प्रदान गर्नु हुने अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिका सबै सदस्यज्यूहरू, वजेट तर्जुमा समितिका सदस्यज्यूहरू, विभिन्न विषयगत समितिका सदस्यज्यूहरू, यो बजेट निर्माणमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा संलग्न रही सहयोग पुर्याउनु हुने सात वटै वडाका वडा अध्यक्ष ज्यूहरू, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरू, वडासदस्य ज्यूहरू र गाउँपालिकाको संरचना अन्तर्गत रहनु भएका सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । गाउँपालिकाले लिएको लक्ष्य हासिल गर्न स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट समयमै संचालन तथा सम्पन्न गरी प्रतिफल प्राप्तिमा लागि यहाँहरू सहित सम्पूर्ण गाउँपालिकावासीहरूको सक्रिय सहभागिता र सहयोग रहनेछ भन्ने पूर्ण विश्वास राख्दै वार्षिक नीति, कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुति सहित आफ्नो भनाईहरू अन्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

.....

रिमाझिम कुमारी भगत

उपाध्यक्ष

हरिनगर गाउँपालिका

२०८२/०३/१० गते मंगलवार